

**«СӘРСЕН АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН
УНИВЕРСИТЕТІ» КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК
ҚОҒАМЫ**

БЕКІТЕМІН

**«Сәрсен Аманжолов атындағы
Шығыс Қазақстан университеті»
КЕ АҚ қабылдау комиссиясының
төрағасы, профессор**

М.Ә.Төлеген

2025 ж.



**«Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау» білім беру бағдарламалары
тобы бойынша шығармашылық емтихан**

БАҒДАРЛАМАСЫ

Өскемен қ., 2025 ж.

Бағдарлама «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕ АҚ директорлар кеңесі бекіткен «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕ АҚ білім алушыларды жоғары білімнің білім беру бағдарламаларына қабылдау қағидалары негізінде жасалды " 07 " 06 2024 ж.

«14» 05 2025 ж., № 9 хаттама
Кафедра менгерушісі А.Ш.Ахаева

«15» 05 2025 ж. № 9 хаттама,

Шығармашылық емтихан бағдарламасы университеттің академиялық
сінде бекітуге ұсынылды

« 03 » 06 2025 ж., № 4 хаттама

УАК төрайымы  Н.Б. Алимбекова

НОРМАТИВТІК БАЗА

1. Шығармашылық емтихан өткізу бағдарламасы, білім беру ұйымдарына оқуға, жоғары білім беру бағдарламаларын іске асыру, Білім және ғылым министрінің " Қазақстан Республикасының 31 қазандағы 2018 жылғы № 600 (өзгерістермен және толықтырулармен).

2. "Дене шынықтыру және спорт" туралы заңы 3 шілде 2014 жылғы № 28-VЗРК.

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Шығармашылық емтихан мақсаты мен міндеті.

Шығармашылық емтиханның мақсаты талапкердің спорт түрлерінің негізгі жаттығуларының техникасын орындау деңгейін, дене қуаты дайындығын бағалау.

Міндеттері:

- талапкерлердің өз спорт түрлерінің негізі жаттығуларының техникасын орындау деңгейін;
- мамандықты меңгеруге қажетті дене қуаты қасиеттері деңгейін анықтау және бағалау.

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

1. Шығармашылық дайындықты талап ететін мамандықа оқуға түсушілер, шығармашылық емтиханды университеттің қабылдау комиссиясына тапсырады.

Дәстүрлі форматта өткізілетін шығармашылық емтихандарды ашық залдарда, ашық стадиондарда және т.б. өткізу ұсынылады.

Шығармашылық емтиханды онлайн өткізу кезінде емтихан ZOOM/meeting.cert.kz платформалары немесе пәндік комиссия мүшелері мен талапкерлерге қолжетімді кез келген басқа ағындық платформа арқылы бейнеконференция арқылы ұйымдастырылады.

2. Шығармашылық емтихан тапсыру үшін өтініштерді 20 маусым мен 10 тамыз аралығында қабылдау комиссиясына тапсырады: 30-Гвардиялық дивизия көшесі, 34 немесе www.vkgu.kz сайтында өтінім беру арқылы.

3. Шығармашылық емтихан 8 шілде мен 15 тамыз күнтізбелік жыл бойынша өткізіледі.

4. Жоғары білім беру бағдарламалары тобына түсуші тұлғалар, шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламалары бойынша, жалпы орта білім, техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі құжаттары бар талапкерлер, екі шығармашылық емтихан тапсырады.

5. Жоғары білім беру бағдарламалары тобына түсуші тұлғалар, шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламалары бойынша, ұксас бағыттар бойынша кадрларды даярлау жоғары білім беру оқытудың қысқартылған мерзімін көздейтін талапкерлер бір шығармашылық емтихан тапсырады.

6. Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім бойынша құжаттары бар оқуға түсушілердің шығармашылық емтихандары 50-балдық жүйе бойынша бағаланады.

Ұқсас бағыттар бойынша оқуға түсетіндер үшін қысқартылған мерзімін көздейтін жоғары білім беру бағдарламасы бойынша кадрларды даярлау бойынша шығармашылық емтихан 20 - балдық жүйе бойынша бағаланады.

7. Оқуға түсуші тұлғалар жоғары білім беру бағдарламалары бойынша, шығармашылық дайындықты талап ететін, оның ішінде білім беру саласындағы "Педагогикалық ғылымдар", шығармашылық емтихан тапсыру үшін университеттің қабылдау комиссиясына келесі құжаттарды тапсырады:

1) Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білім жөніндегі құжат тапсырады (түпнұсқа);

2) 3 x 4 см өлшемі фотосурет 2;

3) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

4) ҰБТ сертификаты (бар болғанжағдайда);

5) Бірспорттық разрядтар және (немесе) спорттық атақтар болуын растайтын құжаттың көшірмесі, Қазақстан Республикасы 2014 жылғы 3-шілдедегі «Дене шынықтыру және спорт» заңының 35 бабының 1-тармағында белгіленген (бар болған кезде).

Талапкерлердің «Қазақстан Республикасының спорт шебері» немесе «Халықаралық дәрежедегі спорт шебері» және «Қазақстан Республикасының спорт шеберлігіне кандидат» атақтары бар болып, оны растайтын куәліктерін көрсеткен жағдайда, оларға әрбір шығармашылық емтиханда ең жоғары балл саны қойылады.

8. Шығармашылық емтихандар бейне және (немесе) аудио жазбасы бар жабдықталған аудиторияларда (үй-жайларында) қабылданады.

9. Талапкерлерді емтиханға кіргізу кезінде өздерін растайтын төл құжаты, рұқсат қағазы болуы керек.

10. Шығармашылық емтихандар басталғанға дейін оқуға түсушілерге емтиханды өткізу тәртібі, сондай-ақ емтихан уақыты мен орны көрсетіледі, басталу және аяқталу уақыты түсіндіріледі, емтихан нәтижелері мен апелляцияға беру процедурасы хабарландырылады.

Шығармашылық емтиханға дәлелді себептермен келмеген және растайтын құжаттарды (өтініш берушінің ауруы, төтенше жағдайлар немесе жол-көлік оқиғасы, жақындарының қайтыс болуы) ұсынған тұлғалар жазбаша өтініш негізінде басқа уақытта шығармашылық емтиханға жіберіледі, шығармашылық емтихандар аяқталғаннан кейін қосымша белгіленген күні пән комиссиясы төрағасының атына жіберіледі.

11. Шығармашылық емтихандар басталғанға дейін талапкерлерге емтиханды өткізу тәртібі, сондай-ақ емтихандардың басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерін жариялау уақыты мен орны, апелляциялық шағым беру тәртібі түсіндіріледі.

Онлайн емтиханды тапсыруға қойылатын техникалық талаптар:

- Тұрақты қосылым арқылы Интернетке қол жеткізу;

- Емтихан тапсыру үшін жұмыс орнын көрсету функциясы бар бейнеконференцияға арналған орнатылған бағдарламаның болуы;
- Веб-камера және микрофонмен жабдыкталған компьютер, ноутбук, планшет, смартфонның болуы;
- Емтихан кезінде жұмыс орныңыздан шығуға тыйым салынады.

12. Шығармашылық емтиханның нәтижелері балл қою парағымен, еркін нысандағы комиссияның хаттамасымен ресімделеді және нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына төраға және комиссияның барлық қатысқан мүшелері қол қояды.

Онлайн бағалау процесі:

Бағалар Google Forms көмегімен жарияланады. Комиссияның әрбір мүшесі осы нысанға қол жеткізе алады және бағалауды жіберу арқылы оны онлайн толтырады. Содан кейін орташа балл көрсетіледі. Комиссия мүшелері бағалауды талқылайды, дауларды (бар болса) шешеді және түпкілікті шешім қабылдайды.

13. Шығармашылық емтиханның нәтижелерін қабылдау комиссиясы емтихан өтетін күні жариялайды.

14. Шығармашылық емтиханның нәтижелері бойынша талапкерге шығармашылық емтиханды тапсырған жеріне қарамастан, жоғары оқу орнына ақылы негізде оқуға қабылдау туралы анықтамадан үзінді көшірме беріледі.

15. Қысқартылған оқу мерзімін көздейтін колледжден кейін оқытудың сабақтас бағыттарына түсушілер үшін бір шығармашылық емтиханды, атап айтқанда екінші шығармашылық емтиханды тапсырады (№ 3 қосымша, емтиханды онлайн тапсырған жағдайда, № 6 қосымша).

16. Апелляцияға арналған өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына арнайы немесе шығармашылық емтихан тапсырған тұлға жеке өзі береді, шығармашылық емтиханның нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және апелляциялық комиссияда қарайды бір күн ішінде. Шығармашылық емтиханның нәтижелерімен келіспеушілікке шағымдану туралы шешім комиссия мүшелерінің жалпы санының көпшілік даусымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға мен Комиссияның барлық мүшелері қол қоятын хаттамамен ресімделеді. Шағымды қарау нәтижелері өтініш берушіге бір жұмыс күні ішінде хабарланады.

МАЗМҰНЫ

Білім беру бағдарламасы «Дене шынықтыру мұғалімдерді дайындау» бойынша оқуға түсуші талапкерлер екі шығармашылық емтихан тапсырады.

Бірінші шығармашылық емтихан - мамандандыру стандарттары, 2025 жылдың 8 шілде және 11 тамыз сағат 9-00-ден 13.00-ге дейін.

Екінші шығармашылық емтихан - мамандандыру стандарттары, 2025 жылдың 10 шілде және 13 тамыз сағат 9-00-ден 13.00-ге дейін.

Емтихан өтетін орын: Серикбаева көшесі 37/2 СДЮСШОР.

Бірінші емтиханға қатысытын талапкерлер төмендегі нормативтерты тапсырады:

- 30м жүгіру (сек)
- Орнында тұрып ұзындыққа секіру (см)
- Кермеде тартылу(ерлер) (рет)
- Шалқалап жатқан қалыптан кеудені көтеру (әйелдер)(1 мин)

Бірінші шығармашылық емтиханың ең жоғары ұпайы – 50 балл.

Онлайн режимі жағдайында бірінші емтихан ZOOM бағдарламасы бойынша өтеді (№ 4 қосымша):

Бірінші шығармашылық емтиханға сәйкес барлық үміткерлер үш стандартты тапсырады:

- Толық отыру калыпынан үстіге қарата секіру;
- Уақытқа «Планка» атты жаттығу жасау;
- Ерлерге турникке тартылу, әйелдер шалқалап жатқан қалыптан кеудені көтеру.

Нәтижелері бойынша сәйкес ұпайлар қойылады.

Екінші емтихан талапкер спортшылардың жалпы дене дайындығын анықтауға арналған ерлер **3000** метр, әйелдер **2000** метрге жүгіру, дене қуаты қасиеті төзімділікті анықтап, бағалауға арналған сынақ жаттығуларынан құрастырылған.

Екінші шығармашылық емтиханың ең жоғары ұпайы –50 балл.

Онлайн режимінде екінші емтихан ZOOM бағдарламасы бойынша өтеді (№ 5 қосымша):

Екінші шығармашылық емтихан - үміткерлердің жалпы физикалық дайындығын 5 минут ішінде отырып тұру жаттығу арқылы анықтау.

Тест нәтижелері бойынша сәйкес балл қойылады.

ТАЛАПКЕРЛЕРГЕ ҚОЙЫЛҒАН НЕГІЗГІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ДАЙЫНДЫҚ ТАЛАПТПАРЫ

- ✓ әртүрлі функционалдық бағыттағы дене жаттығуларымен иелену;
- ✓ орындауға әзірлігін спорттық нормативтер.

БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

Қосымша №1

Білім беру бағдарламалары тобына түсушілерге арналған бақылау сынақтары
«Дене шынықтыру мұғалімдерді дайындау»
І-шы шығармашылық емтихан
(Дене қуаты дайындығы деңгейі)

Ұпай-лар	30м жүгіру (сек)			Ұпайлар	Кермеде тартылу (рет) (ерлер) Шалқалап жатқан қалыптан кеудені көтеру (1 мин) (әйелдер)			Ұпай-лар	Орында тұрып Ұзындыққа секіру (см)		
					29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жасқа дейін		29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жасқа дейін
	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жасқа дейін		29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жасқа дейін		29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жасқа дейін
Ерлер											
20	4,3	4,5	4,8	15	18	17	15	15	250	240	210
19	4,33	4,6	4,9	14	17	16	14	14	245	235	205
18	4,35	4,7	5,0	13	16	15	13	13	240	230	200
17	4,37	4,8	5,1	12	15	14	12	12	235	225	195
16	4,4	4,9	5,2	11	14	13	11	11	230	220	190
15	4,43	5	5,3	10	13	12	10	10	225	215	185
14	4,45	5,1	5,4	9	12	11	9	9	220	210	180
13	4,48	5,2	5,5	8	11	10	8	8	215	205	175
12	4,5	5,3	5,6	7	10	9	7	7	210	200	170
11	4,53	5,4	5,7	6	9	8	6	6	205	195	165
10	4,55	5,5	5,8	5	8	7	5	5	200	190	160
9	4,6	5,6	5,9								
7	4,65	5,7	6								
5	4,7	5,8	6,1								

Өңірлер											
20	4,5	4,7	4,9	15	50	40	30	15	210	200	190
19	4,53	4,8	5,0	14	49	39	29	14	207	198	188
18	4,55	4,9	5,1	13	48	38	28	13	205	196	186
17	4,58	5,0	5,2	12	47	37	27	12	202	194	184
16	4,6	5,1	5,3	11	46	36	26	11	200	192	182
15	4,63	5,2	5,4	10	45	35	25	10	197	190	180
14	4,65	5,3	5,5	9	44	34	24	9	195	188	178
13	4,68	5,4	5,6	8	43	33	23	8	192	186	176
12	4,7	5,5	5,7	7	42	32	22	7	190	184	174
11	4,75	5,6	5,8	6	41	31	21	6	187	182	172
10	4,78	5,7	5,9	5	40	30	20	5	185	180	170
9	4,8	5,8	6								
7	4,85	5,9	6,1								
5	4,9	6	6,2								

Екінші шығармашылық емтиханының бағалау критериялары
Ерлер (3000 метрге жүгіру)

Ұпайлар	Уақыты (29 жасқа дейін)	Уақыты (35 жасқа дейін)	Уақыты (35 жастан жоғары)
50	11.40,0	12.40,0	13.40,0
45	11.42,5	12.42,5	13.42,5
43	11.45,0	12.45,0	13.45,0
38	11.47,5	12.47,5	13.47,5
36	11.50,0	12.50,0	13.50,0
34	11.52,5	12.52,5	13.52,5
32	11.55,0	12.55,0	13.55,0
30	11.57,0	12.57,0	13.57,0
28	12.00,0	13.00,0	14.00,0
26	12.02,5	13.02,5	14.02,5
24	12.05,0	13.05,0	14.05,0
22	12.07,5	13.07,5	14.07,5
20	12.10,0	13.10,0	14.10,0
18	12.12,5	13.12,5	14.12,5
16	12.15,0	13.15,0	14.15,0
14	12.17,5	13.17,5	14.17,5
10	12.20,0	13.20,0	14.20,0
8	12.22,5	13.22,5	14.22,5
6	12.25,0	13.25,0	14.25,0
5	12.27,5	13.27,5	14.27,5

Ең жоғары ұпай – 50

Әйелдер (2000 метрге жүгіру)

Ұпайлар	Уақыты (29 жасқа дейін)	Уақыты (35 жасқа дейін)	Уақыты (35 жастан жоғары)
50	8.30,0	9.30,0	10.30,0
45	8.32,5	9.32,5	10.32,5
43	8.35,0	9.35,0	10.35,0
38	8.37,5	9.37,5	10.37,5
36	8.40,0	9.40,0	10.40,0
34	8.42,5	9.42,5	10.42,5
32	8.45,0	9.45,0	10.45,0
30	8.47,5	9.47,5	10.47,5
28	8.50,0	9.50,0	10.50,0
26	8.52,5	9.52,5	10.52,5
24	8.55,0	9.55,0	10.55,0
22	8.57,5	9.57,5	10.57,5
20	9.00,0	10.00,0	11.00,0
18	9.02,5	10.02,5	11.02,5
16	9.05,0	10.05,0	11.05,0
14	9.07,5	10.07,5	11.07,5
10	9.10,0	10.10,0	11.10,0
8	9.12,5	10.12,5	11.12,5
6	9.15,0	10.15,0	11.15,0
5	9.17,5	10.17,5	11.17,5

Ең жоғары ұпай – 50

**Шығармашылық емтихан нәтижелерін бағалау критерийлері
оқытудың қысқартылған мерзімін қарастыратын жоғары білім
кадрларын даярлаудың үкесі бағыттары бойынша түсушілер үшін
Ерлер**

Ұпайлар	Уақыты (29 жасқа дейін)	Уақыты (35 жасқа дейін)	Уақыты (35 жастан жоғары)
20	11.40,0	12.40,0	13.40,0
19	11.42,5	12.42,5	13.42,5
18	11.45,0	12.45,0	13.45,0
17	11.47,5	12.47,5	13.47,5
16	11.50,0	12.50,0	13.50,0
15	11.52,5	12.52,5	13.52,5
14	11.55,0	12.55,0	13.55,0
13	11.57,0	12.57,0	13.57,0
12	12.00,0	13.00,0	14.00,0
11	12.02,5	13.02,5	14.02,5
10	12.05,0	13.05,0	14.05,0
9	12.07,5	13.07,5	14.07,5
8	12.10,0	13.10,0	14.10,0
7	12.12,5	13.12,5	14.12,5
6	12.15,0	13.15,0	14.15,0
5	12.22,5	13.22,5	14.22,5

Ең жоғары ұпай – 20

Әйелдер

Ұпайлар	Уақыты (29 жасқа дейін)	Уақыты (35 жасқа дейін)	Уақыты (35 жастан жоғары)
20	8.30,0	9.30,0	10.30,0
19	8.32,5	9.32,5	10.32,5
18	8.35,0	9.35,0	10.35,0
17	8.37,5	9.37,5	10.37,5
16	8.40,0	9.40,0	10.40,0
15	8.42,5	9.42,5	10.42,5
14	8.45,0	9.45,0	10.45,0
13	8.47,5	9.47,5	10.47,5
12	8.50,0	9.50,0	10.50,0
11	8.52,5	9.52,5	10.52,5
10	8.55,0	9.55,0	10.55,0
9	8.57,5	9.57,5	10.57,5
8	9.00,0	10.00,0	11.00,0
7	9.02,5	10.02,5	11.02,5
6	9.05,0	10.05,0	11.05,0
5	9.12,5	10.12,5	11.12,5

Ең жоғары ұпай – 20

Қосымша №4

4.1. Бірінші шығармашылық емтихан.(онлайн)

Ұпайлар	Толық отыру калыпынан үстігеқарата секіру (1 мин)			Ұпайлар	Кермеде тартылу (рет) (ерлер) Шалкалап жатқап калыптап ксудснi көтсру (әйслдср) (1 мин)			Ұпайлар	Уақытқа «Планка» атты жаттығу жасау		
	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары		29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары		29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғар ы
	Ерлер										
20	30	28	25	15	15	14	13	15	3 мин.	2.30 мин.	2.05 мин.
15	28	25	23	14	14	12	12	14	2.50 мин.	2.20 мин.	1.55 мин.
13	25	23	21	13	12	11	10	13	2.30 мин.	2.05 мин.	1.40 мин.
10	20	18	16	10	10	9	8	10	2.05 мин.	1.40 мин.	1.20 мин.
8	15	13	11	8	8	7	6	8	1.40 мин.	1.20 мин.	1 мин.
5	10	8	7	5	5	4	3	5	1.20 мин.	1 мин.	45 сек.
	Әйелдер										
20	25	23	21	15	50	40	30	15	2.30 мин.	2.10 мин.	1.50 мин.
15	22	20	19	14	49	39	29	14	2.20 мин.	2.05 мин.	1.40 мин.
13	20	18	17	13	48	38	28	13	2.10 мин.	1.50 мин.	1.30 мин.
10	15	13	11	10	47	37	27	10	1.50 мин.	1.30 мин.	1,10 мин.
8	10	8	7	8	46	36	26	8	1.30 мин.	1,10 мин.	50 сек.
5	5	3	2	5	45	35	25	5	1,10 мин.	50 сек.	30 сек.

Ескеру:Бастапқы қалып толық отырып қолды жерге тигіземіз, осы қалыптан үстігеқарата секіріп түзу қолды аспанға созамыз аяқты түзу ұстау керек.
«Планка» атты жаттығуда бастапқы қалып арқаны түзу ұстап шынтақтар мен аяқтың үшін жерге тіреп қозғалтпай уақытқа тұру.

4.2. Екінші шығармашылық емтихан. (онлайн)

Ұпай-лар	5 минутта отырып тұру					
	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары
	Ерлер			Әйелдер		
50	120	100	80	100	85	70
45	100	80	70	85	70	60
43	80	70	60	70	60	50
30	70	60	50	60	50	40
25	60	50	40	50	40	30
20	50	40	30	40	30	20
10	40	30	20	30	20	15
5	30	20	10	20	15	8

Ескеру: 5 минут ішінде отырып тұру кезінде бастапқы қалып түзу тұрыс қолымызды еркін ұстау қажет, отырған кезде жамбас жерге параллелді болу керек.

Шығармашылық емтихан нәтижелерін бағалау критерийлері
қысқартылған оқу мерзімін көздейтін жоғары оқу орындарының кадрларын даярлаудың сабақтас бағыттары бойынша талапкерлер үшін

Екінші шығармашылық емтихан. (онлайн)

Ұпай-лар	5 минутта отырып тұру					
	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары	29 жасқа дейін	35 жасқа дейін	35 жастан жоғары
	Ерлер			Әйелдер		
20	120	100	80	100	85	70
17	100	80	70	85	70	60
11	80	70	60	70	60	50
9	70	60	50	60	50	40
8	60	50	40	50	40	30
7	50	40	30	40	30	20
6	40	30	20	30	20	15
5	30	20	10	20	15	8